

Utbildningsdepartementet

Statens skolverk
106 20 Stockholm

Uppdrag att svara för fortbildning för förskolechefer

Regeringens beslut

Regeringen uppdrar åt Statens skolverk att svara för en fortbildning på grundnivå om 7,5 högskolepoäng för verksamma förskolechefer. Ansökan till fortbildningen ska kunna starta hösten 2015 och fortbildningen ska sedan pågå till och med 2018.

Fortbildningen ska inriktas mot styrnings- och ledarskapsfrågor så att förskolecheferna ges förutsättningar att utveckla sitt pedagogiska ledarskap. Teoretiska kunskaper ska knyta an till förskolechefernas ledarroll i praktiken. I det fall det blir fler sökande än platser till fortbildningen ska de förskolechefer prioriteras som inte har deltagit i befattningsutbildningen för rektorer och annan personal med motsvarande ledningsfunktion i skola, förskola och fritidshem eller annan motsvarande äldre utbildning.

Skolverket ska

- genom överenskommelser uppdra åt universitet eller högskolor att anordna fortbildning för förskolechefer inriktad mot pedagogiskt ledarskap om 7,5 högskolepoäng,
- ange övergripande mål för fortbildningen för att säkerställa att innehållet leder till att förskolecheferna utvecklar sitt ledarskap inriktat mot ett arbete för förskolor med en verksamhet som främjar alla barns utveckling och lärande, och
- genom överenskommelserna med universitet eller högskolor förvissa sig om att fortbildningen tar sin utgångspunkt i de av Skolverket angivna målen för fortbildningen.

De universitet och högskolor som utsetts av Skolverket att anordna fortbildningen ska ges frihet att själva avgöra vilket studiematerial och vilka verktyg de önskar använda i fortbildningen.

Finansieringen ska vara ett delat ansvar mellan stat och huvudman, där staten står för den direkta utbildningskostnaden och huvudmännen för de verksamheter vars förskolechefer deltar i fortbildningen för omkostnaderna i samband med fortbildningen.

Åtterrapportering

Skolverket ska senast den 15 februari 2016–2018 rapportera:

- antal universitet och högskolor som anordnat fortbildningen,
- antal och andel förskolechefer hos offentliga respektive enskilda huvudmän, som har börjat respektive fullföljt fortbildningen med godkända resultat,
- i förekommande fall antal och andel förskolechefer hos offentliga respektive enskilda huvudmän som inte har erbjudits plats på grund av för många sökande,
- kostnaderna i samband med satsningen fördelade på utbildning och administration.

Ekonomiska förutsättningar för uppdraget

Skolverket får för 2015 använda höst 5 miljoner kronor för uppdragets genomförande. För 2016–2018 beräknas medel för kompetensutveckling för att utveckla rektorers och förskolechefers pedagogiska ledarskap uppgå till 20 miljoner kronor årligen. Kostnaden ska belasta det under utgiftsområde 16 Utbildning och universitetsforskning för budgetåret 2015 uppförda anslaget 1:10, Fortbildning av lärare och förskollärare.

Skälen för regeringens beslut

Enligt skollagen (2010:800) ska det pedagogiska arbetet vid en förskoleenhet ledas och samordnas av en förskolechef och förskolechefen ska särskilt verka för att utbildningen utvecklas. Vidare har förskolechefen enligt läroplanen för förskolan (Lpfö 98) även det övergripande ansvaret för förskolans kvalitet och har därmed ett särskilt ansvar för att systematiskt och kontinuerligt planera, följa upp, utvärdera verksamheten.

Förskolechefen har som pedagogisk ledare och chef för förskollärarna och övrig personal det övergripande ansvaret för att verksamheten bedrivs i enlighet med målen i läroplanen och uppdraget i dess helhet (Lpfö 98). Förskolechefen ska som pedagogisk ledare för verksamheten och utifrån den egna förskolans struktur och kultur driva verksamhetsutveckling mot hög måluppfyllelse. Detta kräver god kunskap och förtrogenhet med de ansvarsområden som riktar sig till förskolechefen i skollagen, läroplanen och annan författning. Regeringen har därför i Budgetpropositionen för 2015 (prop. 2014/15:1) aviserat en satsning på kompetensutveckling om 7,5 högskolepoäng för förskolechefer 2015–2018 i syfte att utveckla förskolechefernas pedagogiska ledarskap.

Statens skolinspektions kvalitetsgranskning Förskola, före skola – lärande och bärande (2012:7) visar att förskolechefens ansvar som pedagogisk ledare behöver stärkas och att förskolans ledarskap behöver lyftas och tydliggöras. I granskningen framgår även att flera förskolechefer inte genomgår den statliga befattningsutbildningen för rektorer, som är öppen för förskolechefer men som inte är obligatorisk. Förskolecheferna får enligt Skolinspektionen genom sina huvudmän i varierande grad möjlighet att genomföra befattningsutbildningen eller någon annan mer omfattande ledarskapsutbildning. Det betyder att det finns förskolechefer som inte deltagit i någon fortbildning i syfte att stärka det pedagogiska ledarskapet.

I nära varannan tillsyn av förskolan finner Skolinspektionen brister i förskolechefernas ledning och utveckling av verksamheten. De konstaterade bristerna avser i störst utsträckning förskolechefernas roll som ansvariga för att det bedrivs ett systematiskt kvalitetsarbete där verksamheten planeras, följs upp och utvecklas.

Mot denna bakgrund bör Skolverket ges i uppdrag att svara för en fortbildning om 7,5 högskolepoäng för förskolechefer under 2015–2018.

På regeringens vägnar

Gustav Fridolin

Kerstin Hultgren

Kopia till

Fi/BA
Statsrådsberedningen